

Kaupunginhallitus 05.09.2022 § 261

§ 261

Lausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle Espoon Asunnot Oy:n hallituksen jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten nimittämistä koskevasta kunnallisvalituksesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Nieppola Tommi

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Espoon kaupunginhallitus antaa Helsingin hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon. Espoon kaupunginhallituksen mukaan kunnallisvalituksen kohteena oleva päätös 1181/00.04.00/2021 § (219 §): "Oikaisuvaatimus Espoon kaupunginhallituksen konsernijaoston 11.04.2022 (§ 26) tekemästä päätöksestä" on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Kunnallisvalituksen arviointi

Kunnallisvalituksen tekijä (myöh. A) vaatii Helsingin hallinto-oikeutta kumoamaan ja mitätöimään Espoon kaupunginhallituksen päätöksen 1818/00.04.00/2021 (219 §) oikaisuvaatimuksen hylkäämisestä. Lisäksi A vaatii, että A nimetään Espoon Asunnot Oy:n hallituksen asukasjäseneksi asukkaiden vaalien 24.5.2021 tuloksen mukaisesti ja perusteella.

A:n mukaan päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, päätös on muuten lainvastainen ja harkintavaltaa on käytetty väärin.

A vetoaa vaatimustensa perusteluina muun muassa asukasjäsenten vaaliin 24.5.2021 ja vaalityöryhmän ehdotukseen asukasjäsenien valinnasta. Kunnallisvalitus on tämän lausunnon liitteenä 1.

Espoon kaupunginhallitus toteaa, että Kuntalain (410/2015) 46 §:n mukaan omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä esimerkiksi henkilövalintoihin sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Toimiohjeiden antaminen osakeyhtiöiden yhtiökokouksiin on tyyppillistä omistajaohjausta.

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 2 luvun 4 §:n (Konsernijaoston tehtävät ja ratkaisuvallta) 5 kohdan mukaan: "konsernijaosto määrää kaupungin edustajan yhteisöjen ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin ja vastaaviin sekä antaa toimiohjeet edustajille. Konsernijaosto voi siirtää toimivaltaansa kaupunginjohtajalle tai toimialajohtajalle".

Espoon kaupunginhallituksen konsernijaosto on siis ollut toimivaltainen päättämään edustajan nimeämisestä ja toimiohjeen antamisesta Espoon Asunnot Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen 25.4.2022.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto nimesi Espoon kaupungin edustajaksi Espoon Asunnot Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen 25.4.2022 kaupunkiympäristön toimialajohtaja Olli Isotalon tai hänen määräämänsä ja antoi yhtiökokousedustajalle toimiohjeeksi toimia kokouksessa niin, että yhtiökokous

"5

valitsee yhtiön hallitukseen seuraavat jäsenet sekä heidän henkilökohtaiset varajäsenet:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Janne Tähtikunnas, Kok.	Heikki Savander, Kok.
Suvi Aherto, Kok.	Kati Pohjanmaa, Kok.
Antti Brunni, Vihr.	Jaana Ailus, Vihr.
Kari Paunonen, PS	Pia Polviander, PS
Jukka Vilske, SDP	Riikka Keskitalo, SDP

joista hallituksen puheenjohtajaksi valitaan Janne Tähtikunnas (Kok.) ja varapuheenjohtajaksi Antti Brunni (Vihr.)

Asukkaiden edustajina:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Nea Fagerroth	Yrjö Lyytinen
Pirkko Saarnio	Markus Hirvasjärvi"

Osakeyhtiölain (624/2006) 5 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa yhtiökokouksessa. Espoon Asunnot Oy:n yhtiöjärjestyksen 10 §:n mukaan hallituksen jäsenet päätetään yhtiökokouksessa.

Yhtiöjärjestyksen 5 §:n mukaan yhtiöllä on hallitus, johon kuuluvat yhtiökokouksen valitsevat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja viisi muuta jäsentä sekä näille kaikille valitut henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksen jäsenistä kaksi sekä näiden varajäsenet valitaan yhtiön asukkaiden keskuudesta nimeämistä ehdokkaista. Kaupungin määräämällä viranhaltijalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa.

Espoon Asunnot Oy:n yhtiökokouksessa 25.4.2022 hallitukseen valittiin asukkaiden edustajina:

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Nea Fagerroth	Yrjö Lyytinen
Pirkko Saarnio	Markus Hirvasjärvi

Päätös Espoon Asunnot Oy:n hallitukseen nimitettävistä jäsenistä tehtiin näin ollen osakeyhtiölain ja yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaisesti Espoon Asunnot Oy:n yhtiökokouksessa 25.4.2022. Espoon Asunnot Oy:n yhtiöjärjestys ja yhtiökokouksen pöytäkirja ovat tämän

lausunnon liitteinä 2 ja 3.

A:n kunnallisvalituksessa vedotaan myös asunto- ja viestintäministerin kirjeeseen vuodelta 2014 ja siihen A:n mukaan liittyviin ympäristöministeriön lainsäädäntöneuvoksen toteamuksiin. Kirjeeseen on viitattu myös kaupunginhallituksen päätöksessä 16.5.2022 (§ 158): "Lisälausunnon antaminen Helsingin hallinto-oikeudelle Espoon Asunnot Oy:n hallituksen jäsenten ja henkilökohtaisten varajäsenten nimittämisestä tehdyn valituksen johdosta". Ko. kirje liittyi kanteluasiaan, jossa X pyysi TILAA (tilintarkastuslautakuntaa) antamaan varoituksen KHT A:lle. A oli tilikauden 2012 tilintarkastusta suorittaessaan havainnut hallinnon tarkastuksessa, että yhtiön asukasdemokratiamallin on väitetty olevan yhteisön toimintaa koskevan yhteishallintolain vastainen. TILAn mukaan A oli hankkimansa evidenssin perusteella voinut ammatillisen harkintansa perusteella tehdä johtopäätöksen, jonka mukaan asiasta ei ollut huomautettava tilintarkastuskertomuksessa. Kantelu ei siten antanut TILAn mukaan aihetta toimenpiteisiin. Tällä asialla ei siten ole mitään oikeudellista merkitystä nyt käsiteltävän asian kannalta.

A:n kunnallisvalituksen mukaan Espoon Asunnot Oy:n toimitusjohtaja on ollut esteellinen päätöksentekoon liittyen.

Espoon kaupunginhallitus toteaa, että Espoon Asunnot Oy:n toimitusjohtaja ei ole osallistunut asiassa päätöksentekoon.

A:n kunnallisvalituksen mukaan päätöstä ei ole perusteltu riittävästi.

Espoon kaupunginhallituksen konsernijaosto antoi päätöksellä 11.4.2022 (§ 26) toimiohjeen yhtiökokousedustalle Espoon Asunnot Oy:n yhtiökokouksessa tapahtuvaa osakeyhtiölain ja yhtiön yhtiöjärjestyksen mukaista varsinaista päätöksentekoa varten. Päätöksenteossa on toimittu kuntalain, Espoon kaupungin hallintosäännön, osakeyhtiölain ja Espoon Asunnot Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaisesti.

Hallintolakia päätösten perusteluvälvoiteineen ei sovelleta Espoon Asunnot Oy:n omistajalle kuuluvassa osakeyhtiölain mukaisessa päätöksenteossa.

Kunnallisvalituksessa vaaditaan, että A nimetään Espoon Asunnot Oy:n hallituksen asukasjäseneksi asukkaiden vaalien 24.5.2021 tuloksen mukaisesti ja perusteella. Espoon kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin hallinto-oikeudella ei ole toimivaltaa nimetä A:ta Espoon Asunnot Oy:n hallituksen asukasjäseneksi.

Espoon kaupunginhallituksen mukaan kunnallisvalituksen kohteena oleva päätös 1181/00.04.00/2021 § (219 §): "Oikaisuvaatimus Espoon kaupunginhallituksen konsernijaoston 11.04.2022 (§ 26) tekemästä päätöksestä" on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Espoon kaupunki toimittaa Helsingin hallinto-oikeudelle sen pyytämät kaikki valituksen kohteena olevan päätöksen perusteena olevat asiakirjat.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Lausuntopyyntö

Helsingin hallinto-oikeus on 28.7.2022 pyytänyt Espoon kaupunginhallitusta antamaan kunnallisvalituksen johdosta lausunnon ja toimittamaan hallinto-oikeudelle kaikki valituksen kohteena olevan päätöksen perusteena olevat asiakirjat viimeistään 8.9.2022.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Liite 1 Kunnallisvalitus 17.7.2022 anonymisoitu
- 2 Liite 2 Espoon Asunnot Oy yhtiöjärjestys
- 3 Liite 3 Espoon Asunnot Oy yhtiökokous 25.4.2022 pöytäkirja_signed

Oheismateriaali

Tiedoksi